Србобран излази: СРЕДОМ и СУБОТОМ.

Предплату примаю све ц. и кр. поште, познати скупитељи и уредничество (грчка улица у кући брой 1491).

Рукописи невраћаю се натраг.

СРБОБРАН

Предплатне цене на три месеца 2 ф. 50 н., на пол год. 5 ф., на год. 10 ф. а. вр.

Огласи: маньи до 20 врста за трипут стаю 3 форинта 70 новч. већи преко 20 до 40 врста, 5 фор. аустрийске вредности.

ГОД. V. У НОВОМ САДУ У СУБОТУ 28. АВГУСТА 1865. БРОЙ 69.

КОД ИГЊАТА ФУКСА

КЊИЖАРА И КОМИСИОНАРА МАТИЦЕ СРБСКЕ

У НОВОМ САДУ МОЖЕ СЕ ДОБИТИ:

* ПОБОЖНА РАЗМИШЉАНЯ при слушаню св. литургіе архимандрита Герасима Петрановића, СБОРНИКЪ собранія свакому Христіанину потребни моленя, 70 нов. лепо у црной кожи везано и позлаћено 1 фр. 60 нов. у сомоту од 3 до 10 фр. а. вр.

РЕЧНИК илирско-немачког и немачко српског језика, саставио Р. В. Веселић, 2 части преко 80 штампаних табака, 4 фр.

МИЛОШЕВА (велика) или јунаштво Милоша Обреновића, кнеза Српског, од Јоксима Новића Отоčанина, 15 печатани табака 80 нов.

ЈУНАЧКЕ народне песме о Краљевићу Марку, изданије 8-мо. 50 нов.

* БОЖИЋ, морална повјест за младеж, са четири мједореза 50 нов., лепо везано 60 нов.

* САНЪ пресвете и преславне наше Богородице и приснодѣве Маріе, кои е уснила на гори Елеонской и у Витлеему, 10 н. везано 20 н.

* ЖИТІЕ св. Савве и Димит. лепо везано 20 новчића.

САНОВНИК египетски од 1231. год. кои садржи у себи различне снове, с приложеним числама, 20 нов.

ЗЕМЉОПИСАНИЈЕ старога света од Александра Васоевића 80 нов.

ПОВЈЕСТ о втором Вселенском сабору, превео Архимандрит Гаврил, 80 нов.

СРБСКА Граматика за ниже гимназиалне класе од Петра Пинковића 70 нов.

УСТАНАК ГРЧКИ од Ђорђа Протића, 50 н.

ОБРАНА православиа, написао Е. Вукадиновић 40 нов.

ЛУКИАНА Мушицкогъ стихотворенія кн II. и IV. 70 нов.

* УСАМЉЕНИ ЮНОША. Повѣсть нравоучителна одъ Милована Видаковића, 42 нов. лепо везано 60 нов.

ЦРКВА И ДРЖАВА, списао Јован Београдац, 40 нов.

ДЈЕЛА Јована Хаџића (Милоша Светића) I. књ., пјесме изворне 1 фор. 40. нов., књига II. преводи спјевни 1 фор. 57 нов.

СОЧИНЕНІЯ Саломонова и Сирахова преведена Платономъ Атанацковићемъ 1 фр 25 нов.

* БИБЛИЧЕСКА Повѣсть старогъ и новог завѣта од П. Николића 27 нов. лепо везано 35 нов.

ДВЕ БЕСЕДЕ Дамјана Павловића. Једна је говорена на бакљади у Н. Саду о стогодишњици Саве Текелије 17. Августа, а једна пред омладином на гробу војводе Зарије Јовановића (Чиче) у Бечу на Видов дан 1861. по 10 нов.

НОВИ ЗАКОН заната и радиности, 25 нов.

НЕДЉЉКО, народне јуначке пѣсме. (Уломак из већег дѣла) Свѣвао Огнѣслав Утѣшеновић-Острожински. Цена 1 фор.

ОСВЕТЛЕНИЕ урбарског питања од Раде Стратимировића кулпинс. урбарског адв. 27 нов.

* ЖИТІЕ преблагогъ Господа нашегъ Іисуса Христа, 50 нов., лепо везано 70 нов.

* ПУТНИК, чланци за ума и душевну забаву 21 табак у великом формату и 12 слика 3 фр. — лепо везано 3 фр. 40 нов.

ПРАКТИЧЕСКОЕ наставление за душепопечителѣ при болной и самртной постельи од Павла Николића протопресвитера 1 фр.

* СРБСКИ КУВАР од Ј. Драгановића тврдо везано 1 фор. у платно 1 фор. 30 нов.

* ЖЕРТВА АВРАМОВА, 20 нов. комад, лепо везано 30 нов.

МАТИА БАН Основи Ратни 35 нов.

„ „ Правила о четничкой войни 30 н.

КАМЕН ПРЕТИКАНИА или Повјест о почетку и причини раздјеленіа греческе и латинске церкве од Павла Николића 70 нов.

ШАЉИВИ КАЛЕНДАР за год. 1855 40 нов.

„ „ „ „ 1856 40 нов.

„ „ „ „ 1862 40 нов.

ПОВЈЕСТНИЦА грчког народа 30 нов.

ПРИМЈЕТБЕ Никанора Груића на превод српског новог завјета 50 нов.

ГЛАСНИК ДРУШТВА српске словесности цена по курсу.

СЛОВЕНКЕ од II до IX. књиге све у скупа по 2 фор. 60 нов. Појединн број 30 нов.

СЛОВЕНСКА АЗБУКА кирилица и латиница једна на прама другој 40 нов.

ДОМИШЉАН здраве лекарие 2 фор.

ЦРНОГОРАЦ или страдања христиана у турском 1-ва свезка 1 ф.

СРБИН у сред светилишта свог Јерархіе Карловачке а пре у дверма народног Сабора 1848.

TYROL kleine Gramatik der serbischen Sprache 1 фр. 5 нов.

МАЛИ СРБСКИ БУКВАР од Петра Пинковића 10 нов.

* НЕКОЛИКО НАРОДНИ ПЕСАМА 10 нов. лепо везано 20 нов.

* ЕВАНГЕЛИЈА и Апостоли 60 нов. лепо везано 80 нов.

ОСМОГЛАСНИК 60 нов.

БИРЧАНИН ИЛИЈА 1 фор.

* ПЕСМАРИЦА 20 нов. лепо везано 30 нов.

КРАЉЕВИЋ МАРКО и Вуча ђенерал 60 н.

СЕОБА СРБАЉА 1 фор.

ХАЈДУК ВЕЉКО 60 нов.

МИЛАН НАРАНЏИЋ 60 нов.

ОБРАЗИ из обште историе 2 фор.

ВОЈЕВАЊЕ СРБСКО под Карађорђем 40 н.

СЛОГА 60 нов.

НАРОДНА ХИМНА 3 нов.

ВЕЛИМИР И БОСИЉКА 60 нов.

СИЛОАН И МИЛЕВА 60 нов.

КАСАНДРА 1 свеска 40 нов.

СТЕПАН МАЛИ 60 нов.

ПРЕСЕЛЕНИЈЕ Србаља под патриархом Чарнојевићем велика слика 2 фр.

ПСАЛТИР велики црквени 20 фор.

МЈЕСЕЦОСЛОВ ВЕЛИКИ 5 фор.

ПОРТРЕ САВЕ ТЕКЕЛИЈЕ 70 нов.

ИКОНА СВЕТ. ТРОИЦА 2 нов. СВЕТ. БОГОРОДИЦА 2 нов. СВЕТ. АРХАНГЕЛА МИХАИЛА 2 нов. ВОЗНЕСЕНИЕ ХРИСТОВО 2 нов. ТАЙНА ВЕЧЕРА 2 нов.

ОБРАНА ЄЗИКА СРБСКОГЪ 80 нов.

* БАЧВАНСКЕ ПЕСМЕ скупио и издао Стефан Бошковић 40 нов. лепо везано 54 нов.

* БАНАТСКЕ ПЕСМЕ 20 нов. лепо везано 30 н.

НЕМАЊА драма у пет дјејства 50 нов.

ГАРИБАЛДИ црте из живота његовог 54 н.

НАЧАТКИ ЦЕРКОВНАГО права древниа православниа восточниа церкве I. 3 фор. 15 нов.

ЦИРИЛ и МЕѲОД лепо литографисано 20. н.

РУКОВОДСТВО француској Граматици 1 фор. 5 новчића.

БОМБАРДИРАЊЕ БЕОГРАДА 5. Јунија 15 н.

ТОРКВАТО ТАСО, позориштна игра од Гета, превео Давјан Павловић. (Ово је дело добило дар из књижевног фонда Илије М. Коларца у Београду. 50 нов.

може до краја заседаваня остати, моли да му се іош сада прими оставка, ако е избор председника и остављен на програму за рад данашнѣ скупштине тек остраг.

На ову изјаву председникову умолио га е члан Илия Христић у име главне скупштине, да се и за ову годину прими председништва и Матицу у постизаваню цельи нѣних као и до сада саветом и душевно подпомаже. Високопреосвештени председник захвальивао се на томе поверену и на тим из-

да кућу коју е за своє заведение купио, као народно основателство оставля за вечна времена сиромашним ђацима, кои у Пешту долазе, да на тамошнѣм универзитету науке слушаю, како би после могли просвету међу народом распростирати. Надзор и управу над тим заведением своим предао е Матици у руке, а ако би матица коим му драго поводом престала, онда тай надзор и управа да пређе на пештанску српску општину. Из свега тога излази ясно, да Сава Текелия тим своим заведением

ние хтео постићи да се из нѣга неколико сиромашних ђака само за то издржаваю, да од њих временом доктори, званичници и адвокати постану, него да е едино на то ишао, и затим тежио, да му заведение буде као што га сам назива „народнѣ основательство“ камо ће се синови рода са свию страна за вечна времена као у народно светилиште скупляти, и ту у заедници живећи, себе оних духом напоити и она знаня и врлине себи прибавити, с коима ће после народу заиста од користи бити. По свему томе дакле релативна већина чланова дошла е до тог увиђеня, да се воля основателя никако кварити неможе, особито кад се на ум узме, да Текелино заведение одговара и данас задатку, ког е основатель постићи хтео, и да тако нема довольно узрока ни основа да се наруши оно, што е за народни напредак и срећу за вечита времена основано.

Чланови Илия Христић и др. Стефан Павловић посебице тог су мишленя били да Текелино заведение истина не постизава цель свою за сада онако, као што би се захтевати могло, ал се надаю, да ће се околности на болѣ променити, па зато држе, да се за сада у нѣму никакове промене не предузимаю, а члан Петар Пинковић заступао е то мишлѣнѣ: да Текелино заведение у обште неодговара просветной потреби, нити е изгледа, да ће то игда моћи, па за то е од преке потребе, да се исто укине па да се питомцима ручне стипендие издаю, да би могли сваки према свом задатку, у оне школе и места одлазити, у коима ће више и болѣ прилике имати, да у наукама напредую.

После подужег саветованя би мишленѣ релативне већине на претрес споменутог питаня изасланог одбора, с тим додатком усвоено, да Текелино заведение за сада остане онако као што е, кад нема ни довольно узрока ни основа да се преиначує.

(Продужиће се.)

Окружница хрватског канцелара.

И кр хрватска дворска канцелария распосла ових дана на велике жупане троедне кралѣвине одну окружницу, у коіой своє досадашнѣ држанѣ на спрам жупания, а нарочито у погледу одржаваня жупаниских скупштина разлаже. Поменута окружница овако гласи:

„Ако до сада немогаше за руком поћи, да се реше висећа државоправна питаня и едино одатле извирући коначан устрой землѣ, те да се према тому укрепи и устав жупаниски, — не у нѣгом старом, захтевом нове добе оштро се опирућем и с тога сада немогућем облику, већ на тежелю пружену установами превишњим местом одређенога за муниципие напутка од 16 януар 1861. — неће заиста нитко неповольни овай последак тети у грех уписати каковой противничкой, хомимице тамо смераюћой делатности од коегод стране.

Тко развитак ствари непристрано и уз праведно уваженѣ деловавши фактора размотри, признат е, да му треба узрок тражити главно у том, што аскоро иза октобарске добе непредвиђени наступише државоправни одношаи, коима би изворни рад новога привременога значая и онако несигурни тежель знамените развраћен, тер да одатле тим неповольнии последци морадоше настати, што и уведени скоро затим позив на сабор остаде већим делом безуспѣшан.

Крај таових околности небияше сходно приступити се државоправни питаня у обште, а нарочито решеня одвисећих главно од њих уставни уредба, ће нуждно бияше причекати до времена, док буде опет могуће сазвати сабор, кано тело изключиво у том послу надлежно.

Жалибоже небияше могуће у том правцу постигнути еднакости назора, тер тако дође на полю явнога живота до сукоба, кои су се нарочито сред жупанийски муниципия очитовали; ер дочим е влада од своє стране настояла, да буду послови текуће управне службе обавляни колико могуће без дотицая питаня засецаюћи у подруче явнога права, и дочим е она явно право само на толико пред очима држала, у колико е то захтевала нуждна об-

наравно велики страх задао чиновнику у постаи, и пре него што су они могли приредити што год, да уставе помамна бегунца, продимио би он већ давно преко колодвора, превалујући за сат 25 енглеских милях, и тако се е управо био натиснуо за товарним влаком, у ком су се люди возили на саям. И вбиля доиста достигне локомотива за час тай влак, но срећом био се е и он тако залетио, да га локомотива ние могла тако яко ударити, као што се е бояти било. Међутим скр'ала е последня кола, коя бияху другога разреда и пуна люди у свем 40 путника кое више кое манѣ озлѣдила, а их немогаше се далѣ ни макнути, него су морали ч кати на посебни влак, кои их е натраг одвезао у П троград. Али од рана ние опет нико умро.

ТРГОВИНА

ПЕШТА 21. августа. Промет са шеницом био е о недеље велики, и могао е найманѣ до 90000 мерова и носити, од коих е половина за извоз, а половина кое потребу брашнара, кое пак за шпекулацию куплѣна. П край доста приличног пролазка ние се ипак могла це прећашнѣ недеље одржати, и роба прве сорте нуђе е са 5 нов. а лошие са 10 нов. манѣ по мер. будући на желѣзници млого ране довежено, коя е евтиниом ц ном нуђена. Од куплѣне за извоз ране 15000 мер. опр дѣлини су за Трст, а проче за Немачку и Швайцарск Наполица е здраво за извоз тражена, и могло се до 300 мер. кое нове кое старе и то у 5 нов. скуплѣ продат — Ечам поред свег тога, што му е цена такова, да за извоз узимати може и што е у квалитету од лан ског млого больи, скоро нико нетражи, — зоб е так ђер слабо пролазила а кукуруз е продаван и то пр сорте по 1 фор. 80—85 нов.

Репица е доста прилично пролазила, ер 8—100 мер. е по већой части за извоз по 6 фор. продано.

Олай слабо пролази и цена му е 26 фор.

Спиритус пада у цени и може се по 43 нов. бе бурета добити.

Маст пала е од последнѣг вашара у цени са фор. —

Шљиве суве турске нешто су поскупиле и пр давале се на почек до месеца новембра по 9 фор. буретом.

Восак топлѣн пролазио е из друге руке по 1 фор. цента.

Сегедин 21. августа. У течаю ове неделѣ дос жива била трговина с раном; продавци су свою ро скуплѣ држали, пак е ипак доста купаца било. Спр прошасте неделѣ шеница е са 10 нов. поскупила а та исто и наполица. Шенице прометуто до 30000 мер. 2 фор. 95 нов. до 3 фор. 5 нов. Наполице е прода 4500 мерова по 1 фор. 75 нов. до 1 фор. 80 нов. К куруз, ечам, и зоб слабо су пролазили.

ВЕЛ. КИКИНДА 21. августа. Цена шенице ове г дине боля е од прошле ер се сада една кибля по фор. а. вр. продае. Но ипак неки држе, да ће цена п идућег великог вашара пасти, ер строге ексекуције, пл ћанѣ трговцима за узаймлѣно жито и т. д. принуђа тежака, да рану ма по кою цену придати мора. Шге кою су ручкови кукурузу и дувану нанели, толика е, свака мужка глава 5—10 ручкови репова предати мор у случаю, ако би когод ову наредбу пренебрегао, ка ниће се са 1 фор. а. вр. од сваког ютра землю. Ра цена се неменя. Наполица за горнѣ предѣле здра се тражи и плаћа се са 10 нов. више, него прошле н делѣ. — Кокуруз продае се по 1 ф. 90 нов. до 2 ф.

Бечка берза од 24. августа

Сребро — — — — — — — —	107. 25
Дукати — — — — — — — —	5. 16

ЛУТРИЯ.

Темишварска од 2. септемб. рим.	3.	84.	63.	87.	58.
Будимска од 23. авгус. римск.	83.	56.	69.	84.	90.

Станѣ воде на Дунаву.

Нови Сад 21 авг. 9 стопа 8 пал. Опада
Пешта 19 авг. 7 стопе 5 пал. Опада

ПОЗИВ

у ванредну главну скупштину и у сѣдницу књ жевног оделеня „Матице Српске.“

Сва гг. чланови „Матице Српске“ позивају овим у ванредну явну главну скупштину, коя се 9. (21.) септембра о. г. у 9 сати пре подне одпочети; а чланови књижевног оделеня позивају се уедно у сѣдницу истог оделеня, коя ће се 8. (20.) септембра о. г. у 4 сата по подне држати.

Главни е предмет: кандидация питомаца за два упразнѣна места у закладу пок. Нестора Деметровића.

У Новоме Саду 24. августа 1865.

Председник „Матице Српске“
Платон Атанацковић,
Епископ.

ОГЛАСИ.

Стечай.

на два упразднѣна места из закладе Нестора Деметровића.

Из закладе Нестора Деметровића овим се отвара стечай на два упразднѣна места, и то на едно место са 200 ф. а вр. годишнѣ стипендие за ученике из веће гим-

Стечай.

Срб. православна обштина отвара стечай на годишньи штипендиум од 126 фор. а. в. кои се из „завештания Стефана Николића“ издае.

Просительи имаю доказати добар успѣх у наукама, добро владанѣ и да су сиромаси. Рођаци основателя имаю на овай штипендиум првенство.

Рок стечаю излази о малой госпоини о. г.

Из седнице срб. православне обштине држане у Н. Саду 15. августа 1865. бр. 127.

ЗАБАВА СРБКИЊАМА. Издаје Ђорђе Поповић. I. II. и III. свеска по 50 нов.

ДѢЛА Јована Субботића. Пѣсне Лирске 1 фор.

СРПСКА СИНТАКСА. Свеска I Извод из Српске Граматике својим ученицима саставио Јован Бошковић 40 нов.

СИСТЕМА целокупне философіе, списао Михаилъ Христифоръ Ристићъ, 10 части 4 фор.

ЛЮБОМИР у Елізіуму. 3 частии 3 фр. 20 н.

НОВИЈИ РАЗГОВОРИ на српском, француском, немачком и талијанском језику, 45 н.

КАРАЂОРЂИЋ избавитељ Србије, од Јоксима Новића, 1 ф. 50 н.

МИСЛИ о начину како да се у духу православне вере и према потребама народним у ред доведу црквено-просветни одношаи Срба у Аустрии, од Н. Вукичевића, награђено Матицом Српском са 25 дуката, 1 фор.

ТОРЖЕСТВО добродѣтели црквени слова блаженопоч. еписк Сергия Кађанског, 80 нов.

ПЛАНЪ за найновіи обшти саединѣни, еданствию Хрістіана Вселенски Календар, сочиніо и издао Татомиръ Миловукъ, 40 нов.

М. ЛЕРМОНТОВА јунак нашег доба. Превео с руског Ђорђе Поповић. 60 нов.

БЛИЗАНЦИ. Украинска преповедка одъ А. Стороженка. Превео Ђорђе Поповићъ. 40 нов.

СМРТЬ УРОША петогъ, последнѣгъ цара српскогъ. 1 фор.

ОСВЕТА И СУДБИНА или Драгомиръ жупанъ Требиньскій 1—2 1 фр. 20 н.

ПРИКЛОЧЕНЯ ТЕЛЕМАКА сина Улисева од Фенелона. 1—2. 1 фор. 20 нов.

КРИСТИЈАНИ у Турској од В. Дентона М. А. 40 нов.

ЗАБАВНИ Сановник, са толкованѣм 12 нов.

ДОМАЋЕ животиње и њиова корист, поучно забавна књига за младеж итд. 1 ф. 60 нов.

МАЛА Звѣрница за забаву и поуку младежи итд. 1 фр. 60 нов.

ПРИПОВЕТКЕ из старога и новога завета 50 новч

БРЗОУКІЙ Букваръ, или новый способъ написиванѣмъ, уподобляванѣмъ, саставлянѣмъ и раставлянѣмъ слова, слогова и речій. Саставио за недельне школе Исидоръ Стояновићъ 40 нов.

СТРМОГЛАВЫЙ Превратъ Србіе одъ Ивана Соколовића 30 новч.

ПОКОНДИРЕНА ТИКВА, весело позориште у три дѣйства одъ Іоанна С. Поповича 1 фр.

ЉЕТОПИС све свеске од године **1826 до 1864. и следећи Матичини књига:**

УМНЕ ЗАБАВЕ одъ дра Стеића ч. IV. 10 н.
КРАТКА всем. история Магарашевића 10 н.
ЛИРА одъ дра Субботића 10 нов.
МЛАДИ Мудрацъ 10 новч.
ПАНЕГИРИКОНЪ цару Францу одъ Игнятовића 10 новч.
ПРИЧТЕ Мушкатировића 20 новч.
СРБСКА ПЧЕЛА Стаматовића одъ год. 1832 и 1833 по 10 новч.
СТИХОТВОРЕНИЯ Мушицкова часть II. 50 новч., III 80 новч.
КНЊИГА о пореклу Влаха 10 новч.
СПОМЕНИ народа Срб. Іс. Николића 20 нов.
НАУКА о србскомъ стохотворению дра Субботића 10 новч.
ИСТОРИЯ слав. права, превео дръ Крстићъ 10 новч.
БАШЧОВАНЪ Павла Бибића 20 новч.
НАТАНЪ МУДРИ, прев. Іована Хаџића 70 н.
КРАЉЕВИЋЪ Марко одъ А. Николића 50 н.
ПЕСМЕ Хорация одъ Ст. Лазића 60 нов.
АЛБУМЪ за стогодишньицу Текелину 30 н.
ЖИВОТ САВВЕ ТЕКЕЛИЕ 60 новч.
МОСКОВИЯ одъ І. Новића 50 новч.
ДУШАНИЯ одъ Іоксима Новића 60 новч.
ПРЕОДНИЦА 30 новч.

Музикалије.

ДАНИЦА. Прва Србска конверсациона игра, саставио Јулије Берковић. Музика од Адолфа Лифке, управитеља капеле србског народног позоришта. 50 нов

САБОРСКИ МАРШ сачињен за свечано отпрање србског народног конгреса 20. јулија 1864. од Јосифа Перла. 50 нов.

ДВЕ СРБСКЕ ПЕСМЕ с пратњом гласовира састављене и посвећене благородној гђци Сиди Велисављевића од Косте Маринковића. 60 нов.

МАРШ сачинѣн за гласовир за свечано инсталиранѣ новоизбраног србског митрополита-патриярха нѣгове екселенције високопреосвештеног господина Самуила Маширевића, од Јосифа Перла. 50 новчића.

Осим шога могу се још добити:

Све књиге за нормалне и гимназиалне школе.

ПУНОМОЋИЈА на србском, немачком и мађарском језику 1 књига од 24 табака 48 нов.

ОБВЕЗНИЦЕ србске, немачке и мађарске 1 књига 48 нов.

МЕНИЦЕ (Трата) 100 комада 80 нов.
„ (Сола) 100 „ 1 фор. 20 н

МАТРИКУЛАРНИ ПРОТОКОЛИ умирающчи крешчаеми вѣнчаеми 1 табак по 4 нов.

ВИСИТ КАРТЕ на сваком језику литографисани 100 ком. 2 фор.

ДРУКСОРТЕ за обштине од сваке струке на србском немачком и мађарском језику од 48 нов. до 60 нов. књига.

ЛЕРБРИФ 40 нов. МАЙСТЕРБРИФ 70 нов.

ВАНДРОФСКА КЊИГА 35 нов. комад.

ПАПИРА, ПЕРА, ПЛАЙВАСОВА, и све ствари што су нужне за канцеларије, могу се добити по најјефтинију цену.

КАЛЕНДАРИ, који ће с концем Септембра готови бити, као:

РУЖИЦА, календар за годину **1866**, 18 новч, 100 комада 13 фор.

СРБСКО-НАРОДНИ ДОМАЋИ КАЛЕНДАРЪ за годину **1866**, 30 новч., 100 комада 21 форинта.

ЗВЕЗДАРЪ, Календаръ за годину 1866. комадъ 40 нов. Овай календаръ поредъ научни и забавни предмета удешенъ е и за канцеларие еръ у нѣму има листова за прибелиживанѣ и уписиванѣ прихода и расхода за сваки дан у години, таблице за штепларину, вересию и друге домаће потребе.

Све оне књиге које су са звездом означене, јесу способне за дарове на Божић, имендан и сваком приликом.

У истој књижари примају се разноврстне како штампарске тако и литографиске наручбине по најјефтинијој цени.

Брзотиском Игната Фукса у Новом Саду.

У главнои сро. мушкои школи од 4 разреда у Н. Саду упразднѣно е едно учительско место са 500 фор. а. вр. годишнѣ плате. За попунити ово место разписуе се овим стечай до мале госпоине о. г.

Просительи имаю у своіой молби управлѣной на ниженазначену обштину приключити сведочбе о своіой за ове разреде нужной способности и сведочбе о свом безприкорном моралном и политичном поведеню.

Из седнице срб. православне обштине држане у Н. Саду 15 августа 1865. бр. 126.

Председник обштине сенатор
Г. Ползовић.

52—2—3

Einer Zuhalt } 0 1 2 3 6 8 10 12
Preise in fl. ö. W. } 25 60 80 150 450 500 800 1000

Preise der gesetzlichen und sehr soliden Decimalwaagen.

Kraft in Zentner	1/2	1	2	3	5	8	10	15	25	40
Ohne Gewicht fl. ö. W.	14	16	18	21	25	30	37	46	60	70
Mit Gewicht fl. ö. W.	15	18	21	25	32	40	48	60	86	122

Preise der Hausbrunnen aus Gußeisen gewöhnlicher Art

Brunnentiefe in Klaftern	1	2	3	4	5	6
p. kompletten Brunnen fl. ö. W.	55	65	75	85	95	105.

Ausführliche Preiskourante mit Abbildungen sind im „Képes Naptár“ und im „Pester Lloyd-Kalender“ zu finden und werden auf Verlangen auch eingesendet. (17—33—20.)

Уредник и издаватель Петар Пинковић.

Брзотиском Игната Фукса у Новоме Саду.

Србобран излази:
СРЕДОМ и СУБОТОМ.

Предплату примаю све ц. и кр. поште, познати скупитељи и уредничество (грчка улица у кући број 1491).

Рукописи невраћаю се натраг.

СРБОБРАН

Предплатне цене
на три месеца 2 ф. 50 н., на пол по год. 5 ф., на год. 10 ф. а. вр.

Огласи: маньи до 20 врста за трипут стаю 3 форинта 70 новч. већи преко 20 до 40 врста, 5 фор. аустријске вредности.

ГОД. V. У НОВОМ САДУ У СУБОТУ 28. АВГУСТА 1865. БРОЈ 69.

Радня главне скупштине „Матице Србске“

у Новом Саду 10. *и* 11. *августа* 1865. *држане.*

Присуствујући чланови: др Светозар Милетић, подпредседник књижевног оделеня, Паво Ковић, Паво Стояновић, Гаврило Ползовић, Марко Поповић, др. Данило Медаковић, Симеон Шћепар, бар. Федор Николић, Максим Папић, Петар Марковић, Андрия Монашевић, Іован Полит, Арон Нићин, Илия Христић, Єфта Медурић, Євта Вукадиновић, А. П. Радовановић, Петар Нинковић, Іован Іовановић, Ђорђе Вукичевић, др. Стеван Павловић, Ђорђе М. Давидовић, Божидар Вупћ, Александер Гавриловић, Ђорђе Ф. Недељковић, Лаза Кићански, Светолик Лазаревић, Корнелие Іовановић, Сава Суботић, Ђорђе Радак, Петар Іовичић, Лазар Єремић, Светозар Николић, Ђорђе Ракић, Ђорђе Поповић, Іован Поповић Котур, Александер Іовановић, Гавра Поповић Котур, Іован Малетић, Глиша Гершић, Ђорђе Стояновић, Венямин Стефановић, Ђорђе Шћевић, Ђорђе Радић и А. Хаџић секретар.

1. Високопреосвештени председник Платон Атанацковић поздравља и отвара главну скупштину кратком беседом, разлажући важност и значайност главне скупштине матичине у Новом Саду и изазива пажню сакупљених чланова на предмете, кои ће се у њой претресати.

После ове усклицима „живио“ пропраћене беседе явио є управљајући одбор да су од нове године ови родољубци приложили на фонд матичин, и то: Стеван Диняшки из С. Томаша 50 ф., К. С. Ђорђевић из Митровице 50 ф., Стеван Брановачки 100 ф. по други пут, Іован Остоић трговац из Суботице 10 ф. Аврам Борђошки свештеник из Силбаша 10 ф. и да су последня троица за остали 40 ф. задужницом себе обвезали, да ће их за 4 године положити

Сви ови од управљајућег одбора предложени приложници примаю се за чланове матичине, а тако исто и ови приложници кои су се главной скупштини приявили, а имено: барон Федор пл. Николић Маћедонски, кои є 100 ф. а. в. приложио, Димитрие Бибић адвокат из Новог Сада. Стеван Дракулић из Ченте и Ђорђе Радак из В. Кикинде кои су по 10 ф. положили, и задужницом себе обвезали, осталих 40 ф. за 4 године исплатити, а нови прилог од 100 ф. Стевана Брановачког узео се као ређа поява у нас на задоволяваюће знанє.

Од ових нових главной скупштини приявлених чланова положене уложне своте од 130 ф. издани су благайници, да их као што треба при матичном фонду урачуна, и да све приложнике, кои су само по 10 ф. дали, у главной књизи за осталих 40 ф. задужи.

2. Књижевно оделенє „Матице Србске“ предлаже под бр. 42. К. о. да се у смислу ч. 6. устава ови нови чланови матичини одаберу у књижевно оделенє и то: Андрия Монашевић, Урош Милутиновић, Н вак Радонић и Єфта Вукадиновић.

Главна слупштина налазећи у предложеним члановима сва у ч 6. устава за чланове књижевног оделеня прописана свойства прима овай предлог и бира за књижевно оделенє све сада споменуте чланове.

3. Управљајући одбор подноси под бр I. 4 о. оставку дра Іована Хаџића на подпредседништву, и явља, да є за привременог подпредседника до ове скупштине себи изабрао члана Стевана Брановачког, в. „Србобрана“ бр. 65.

4. Привремени подпредседник Стеван Брановачки у свом извештаю о раду и пословању управљајућег одбора явља: в „Србобр.“ бр. 65.

5. Високопреосвештени председник наводећи, каво му болешљивост и старост недопуштаю да може до края заседаваня остати, моли да му се іош сада прими оставка, ако є избор председника и остављен на програму за рад данашнє скупштине тек остраг.

На ову изяву председникову умолио га є члан Илия Христић у име главне скупштине, да се и за ову годину прими председништва и Матицу у постизаваню цељи нђних као и до сада саветом и душевно подпомаже. Високопреосвештени председник захвальивао се на томе повереню и на тим изразима любави и оданости, али є опет понављао, да због своє слабости и старости неможе много радити, па се бои, да због тога друштво у напредованю свом у чему год не заостане и тек на више пута изявлену желю и молбу главне скупштине, да є она уз сву нђгову слабост телесну са нђговим председништвом задовольна

Примио се и за даље председништва из едне любави према Матици и нђном књижевном напредку.

Избор овай има се у смислу ч. 9. устава и високославном кр. угарском наместничком већу на потврђенє поднети.

6 Подпредседник књижевног оделеня др. Светозар Милетић у свом извештаю о раду и пословању књижевног оделеня и одбора од прошле главне скупштине држане 19 и 21. августа 1864 до данас напоменуо є, да им задатак обухваћа три струке радиности на просветном поље србском В. „Србобр.“ бр 66.

7. Главни фискал друштва Ђорђе Вукичевић у смислу упутства управљајућег одбора подноси свой извештай о станю парница „Матице Србске“ и других управи іой поверених фондова.

Узима се на знанє с тим упутством за истога главнога фискала да у парници Текелиног заведения против арадске православне обштине због куће код „звезде“ и дотле, док се та парница води, секвестри куратора изиште, а да у парници кою є стечайна масса Іована Арваие против фонда Іовановићевог подигла судску пресуду дочека у обзиру изнимке против надлежности арадског варошког суда.

После овога предмета удалио се високопреосвештени председнак из главне скупштине предавши председништво Стевану Брановачком, привр. подпредседнику, кои є после председништво до свршетка главне скупштине водио.

8. Књижевно оделенє „Матице Србске“ предлаже под бр. 48 да се из Накиног фонда ове награде распишу: в. „Србоб.“ бр. 66.

Примаю се, али да се под бр. 2. и 3. предложене награде овако преиначе:

2. зактева се научно написана повестница свеколике књижевности србске од найстариих до найновиих времена. Награда є 120 дуката рок 1 януара 1868.

3. књига написана према потреби нашой а у духу народном за одраслие Србкинє поучног и забавног садржая, найманє 10 печатаних табака. У овой књизи могу бити не само изворни него и преведени и прерађени саставци.. Награда є према врлине дела 20—30 дук. рок Ђурђев дан 1866.

За све ово од главне скупштине за распис примлене награде явиће се и основателу фонда Іовану Наки В. С. Миклошком.

9. књижевни одбор „Матице Србске“ под бр. 1. подноси позив одбора за издаванє Вукових дела и предлаже, да матица 100 фр. на ту цель одреди.

Предлог се прима и благайница упућує, да 100 ф на издаванє Вукових дела из фонда матичиног изда од оних 1058 фр. 46 кои су по буџету од ванредне главне скупштине под бр. XII В. Г. С. 170 I. 1861 одобреном на књижевне цели за год. 1864 одређени.

10. привр. подпредседник Стефан Брановачки, подпредседник књижевног оделеня др. Светозар Милетић, чланови управљајућег одбора Илия Христић, др. Стефан Павловић и чланови књижевног одбора Петар Нинковикћ и Ђорђе Вукичевић и секретар А Хаџић подносе у смислу решеня главне скупштине од 19 и 21. авг. 1864 бр. IX Г. С. 97 I. свой извештай о томе: неби ли болє одговарало просвєтной потреби, да се Текелино заведение у Пешти преиначи. У том свом извештаю напоминю, да неумрли добротвор Србства Сава Текелия у свом писму, коим своє заведение установлює, изриком каже, да кућу кую є за своє заведение купио, као народно основателство оставля за вечна времена сиромашним ђацима, кои у Пешту долазе, да на тамошнєм универзитету науке слушаю, како би после могли просвету међу народом распростирати. Надзор и управу над тим заведением своим предао є Матици у руке, а ако би матица коим му драго поводом престала, онда тай надзор и управа да пређе на пештанску србску општину. Из свега тога излази ясно, да Сава Текелия тим своим заведением хтео постићи да се из нђга неколико сиромашних ђака само за то издржаваю, да од њих временом доктори, званичници и адвокати постану, него да є едино на то ишао, и затим тежио, да му заведение буде као што га сам назива „народнє основательство“ камо ће се синови рода са свию страна за вечна времена као у народно светилиште скупляти, и ту у заедници живећи, себе оних духом напоити и она знаня и врлине себи прибавити, с коима ће после народу заиста од користи бити. По свему томе дакле релативна већина чланова дошла є до тог увиђеня, да се воля основателя никако кварити неможе, особито кад се на ум узме, да Текелино заведение одговара и данас задатку, ког є основатель постићи хтео, и да тако нема довольно узрока ни основа да се наруши оно, што є за народни напредак и срећу за вечита времена основано.

Чланови Илия Христић и др. Стефан Павловић посебице тог су мишленя били да Текелино заведение истина не постизава цель свою за сада онако, као што би се захтевати могло, ал се надаю, да ће се околности на болє променити, па зато држе, да се за сада у нђму никакове промене не предузимаю, а члан Петар Нинковић заступао є то мишленє: да Текелино заведение у обште неодговара просветной потреби, нити є изгледа, да ће то игда моћи, па за то є од преке потребе, да се исто укине па да се питомцима ручне стипендие издаю, да би могли сваки према свом задатку, у оне школе и места одлазити, у коима ће више и болє прилике имати, да у наукама напредую.

После подужег саветованя би мишленє релативне већине на претрес споменутог питаня изасланог одбора, с тим додатком усвоено, да Текелино заведение за сада остане онако као што є, кад нема ни довольно узрока ни основа да се преиначує.

(Продужиће се.)

Окружница хрватског канцелара.

И кр хрватска дворска канцелария распосла ових дана на велике жупане троедне кралєвине єдну окружницу, у коіой своє досадашнє држанє на спрам жупания, а нарочито у погледу одржаваня жупаниских скупштина разлаже. Поменута окружница овако гласи:

„Ако до сада немогаше за руком поћи, да се реше висећа државоправна питаня и єдино одатле извирући коначан устрой землє, те да се према тому укрепи и устав жупаниски, — не у нђговом старом, захтевом нове добе оштро се опирућем и с тога сада немогућем облику, већ на темелю пружену установами превишньим местом одобренога за муниципие напутка од 16 януар 1861. — неће заиста нитко неповольни овай последак хтети у грех уписати каковой противничкой, хотимице тамо смераюћой делатности од коегод стране.

Тко развитак ствари непристрано и уз праведно уваженє деловавши фактора размотри, признат ће, да му треба узрок тражити главно у том, што наскоро иза октобарске добе непредвиђени наступише државоправни одношаи, коима би изворни рад своега привременога значая и онако несигурни темель знаменито развраћен, тер да одатле тим неповольнии последци морадоше настати, што и учинєни скоро затим позив на сабор остаде већим делом безуспєшан.

Крај такових околности небияше сходно примати се државоправни питаня у обште, а нарочито уређеня одвисећих главно од њих уставни уредба, паче нуждно бияше причекати до времена, док буде опет могуће сазвати сабор, кано тело изключиво у том послу надлежно.

Жалибоже небияше могуће у том правцу постигнути єднакости назора, тер тако дође на полю явнога живота до сукоба, кои су се нарочито сред жупанийски муниципия очитовали; ер дочим є влада од своє стране настояла, да буду послови текуће управне службе обавляни колико могуће без дотицая питаня засецаюћи у подруче явнога права, и дочим є она явно право само на толико пред очима држала, у колико є то захтевала нуждна об-

рана и гоитба народне и политичке самосталности землѣ: мишляху муниципални елементи, да им е аутономни свой уплив на едну и на другу страну извршивати валяло.

Неиатражуюћ за сада, с кое стране више никнуше узроци послѣдком, кои се сада гледе явнога положая у земльи у обште толи неповольно указую, засведочит ће ямачно сватко са задовольством, да е наставше при том трвенѣ у толико добрим плодом уродило, што су се политички назори у сваком правцу знаменито разбистрили, и да е сада стаза до решеня висећи питаня много углађения, него ли е била године 1861 иза разпуста сабора.

По просвећени многеврстним изкуством прошли година назори спознат ће сваки поедини гледе свакога висећега дневнога питаня праву границу, унутар кое га разправляти и решити валя; с тога ће бити поуздано очекивати, да се при претресиваню еднога питаня неће истодобно засецати у много други.

Према тому е сва прилика, да су данас већ уклонѣне оне многоврстне запреке, рад кои е у поедини жупания уредно обдржаванѣ жупанийски скупштина запело; дапаче види се вероятно, да би крај садашньи околности на явни боляк служило, кад се жупанияма неби бранило, ако жели уставно свое право употребити и изнад обичайни полугодишньи рокова

Ово разложенѣ нека означи становиште, коега се е влада држала напрама жупанияма у обште, а нарочито гледе неокрнѣнога у начелу обдржаваня жупанийски скупштина.

Досадашнѣ држанѣ владе у овом питаню биће тим темельитие, што признати валя, да жупанияма крај завладавшега од године 1848 обштега заступственога сустава неприпадаю више она заступствена права, коя им припадаху као нѣкадашньим сталежким копорациям.

Неопирує се дакле назору жупания, да и крај садашнхи околности у очи састанка сабора валя сазвати и обдржавати главне скупштине, жели влада само засведочити почитанѣ прама историчким и уставним уредбама и земальским обичаем, и то тим више, ер међутим неби створена стална законита установа, коіом би ово питанѣ на други начин рѣшево било.

Пошто нѣкое жупание, у кои е правилно обдржаванѣ скупштина, дѣлом ньиовим властитим судѣлованѣм, запело, траже да буду главне скупштине пре састанка престоећега, на дан 9 октобра т. г. уреченога сабора сазване, изявлює ова кр. канцелария дворска, да са гледишта постоећи закона нема запреке, да се наведеной жельи жупания задовольи.

Но подедно се изриче очекиванѣ, да ће се жупание. мирно свађаюћи саданѣ доба, не само свега оканити, што би могло састанку сабора и нѣгову успѣшну течаю на пут стати и у обште тамо смѣраюће накане владине у коем год обзиру отеготити, већ да ће и по родолюблю свом и на праву властиту корист сву снагу свою напети, да повольно дѣлованѣ сабора приправе, паче заямче, и да у обште могућим учине миран прелаз у станѣ дефинитивно.

У ту сврху дакако нуждно е мирно и непристрано држанѣ нарочито пак помирльиво на све стране мишлѣнѣ.

Држећи пред очима овай узвишеня циль, жели влада, да буду уклонѣне све запреке наставше с досадашньих околности. Међу ове брои она дисциплинарну наредбу гледе жупаниских чиновника од 26. юлия 1863 бр. 324 пр., коим се дѣлом против обичаю постоявшему до године 1850. ограничує судѣлованѣ жупаниских муниципия, тер извируће из нѣ послѣдице.

Кр. ова канцелария дворска неузтеже се с тога, жупаниским муниципиям, коим е до год. 1850. припадало судѣлованѣ при дисциплинарном поступку са жупаниским чиновници, и кои су се пригодом проглашеня речене дисциплинарне наредбе у праву своем повређеним држали, приоустити изнова уштно судѣлованѣ, у колико се извршенѣ истога судѣлованя с постоећим устройством судбеним сложити дае.

Нема запреке, да се и сви досада се сбивши или іош висећи дисциплинарни случаеви уз судѣлованѣ муниципиях претресу и одлуче, у колико велики жупан неналази напросто од ньих одустати.

Кр. ова канцелария дворска засвѣдочує са захвалношћу и признанѣм толику родолюбну и живу ревност, коіом е ваша пресветлост добромишлѣне накане владе настояла подупрети, тер очекує с поузданѣм у суглае, с коим е ваша пресветлост при извршиваню намѣра владиних вазда судѣловала, да ће се пресветлост ваша и приопћеним овде нацртом с досадашньом мудрошћу и одношћу одазвати.

Позивлѣ се тога ваша пресветлост да према тому поступа и о садржаю овога приобштеня обавѣсти управи своіой премилостиво повѣрени муниципии.

У Бечу дне 25. юлия 1865."

Студие о унутрашнѣм станю Србие.

(Са србско-аустриске границе 14. августа.)

Будући сам до сада вашим читаоцима све, што е за дѣлатност садашнѣг србског министарства у „ствари" битно изприповедо, то ће ньи на сваки начин и то интересовати, кад им по гдикою сенку е главних особа садашнѣг кнежевог кабинета разветлим.

Главни су носиоци садашнѣ владе Гарашанин, Кристић и Цукић.

Предсѣдник министарства и управитель споляшних послова, Илия Гарашанин, започео е свою политичну кариеру тиме, што е іош у време старог Милоша оной странки принадлежао, кою е порта у Србии протежирала, и од кое е наравно Османлия и неке противуслуге заштевао. Іош тада се за нѣга основано говорило: „Гарашанин е код Н. В. Султана као „найодабрании" Србин уписан." При промени владе у години 1840. он е због „свога тог понашаня" под кнезом Михаилом Обреновићем на неко време прогнан био; али већ године 1842 буде он навальиванѣм турског кабинета помилован, нашто се у Србию поврати. У революции исте године, коя е садашнѣг кнеза са престола скинула, умерен е отац Гарашанина „на заповест," чега ради он као син заклети неприятель Обреновића постане. Под владом Александра Карађорђевића (од 1842—1858) служио е Гарашанин час као министар унутрашньих, час споляшньих послова, и у Србии влада то обште мнѣнѣ, да се погрешке из Карађорђевића Епохе найвише нѣму приписати имаю. Кнез е Александер напоследку то увидио, и зато му службу одкаже. Али с почетком немира од год. 1858 — кад су приятельи Турака на то смерали, да кнежеву власт у Србии укину и турске каймакаме место ове поставе, и кад су се ови све више и више силити почели — морао га е у кабинет натраг позвати, и управу споляшних послова поверити му, као што е то портин комесар Етеш-паша и заштевао! Гарашанин е кнеза Александра Карађорђевића као србски министар у град Београдски одвео, одкуд е као Екскнез Србие у Аустрию пребегао. Планове пак турских приятеля уништи са свим скупштина С. Андрейска, коя кнежеву власт у Србии одржи, и Обреновиће опет на ново на престо позове. Међу онима, кое е речена С. Андрейска скупштина за навек од явних звания изключила, налазио се и Гарашанин. Уз иркос свему томе одправля он као глава реакционарске странке већ пет година дужност министра споляшних послова, кнежеве куће и министарског предсѣдничства, — и то све, као што он сам има обичай рећи, као „дипломатичан добротвор Србие" и из „политичне нужде."

Н. Кристић, министар унутрашньих ствари, т. е. министар полицие био е у своіой младости компаниски писар у аустриской военой граници, од куд е мало пре, но што е кнез Михаило с престола сбачен, без пасоша у Србию пребегао, гди е, без да е дуго чекати морао, државно звание получио. Године 1842 нађе се и он у свити прогонѣног у Аустрию кнеза Михаила, али на скоро затим поврати се у Србию, гди себи велике заслуге тиме стече, што е као потайни агент против тада проскрибирани Обреновића радио, чега ради и под владом кнеза Александра у државной служби остане. Он се узвиси до предсѣдника варошког београдског суда, и потом, облюблѣн од Гарашанина, до звания началника оделеня у министарству полицие. Године 1858 почем е чрез то, што е С. Андрейской скупштини претио, да ће е с „топовима разтерати" звания лишен био, „измоли" од тада на кормилу стоеће лаберале странке опет неку државну службу, стави се одма кнезу Милошу на расположенѣ, а од године 1860 постао е найверниим служителѣм кнеза Михаила тако, да се овай при едной лепой црилици изяснио, „да се поред Кристића као министра полицие са Србиом из Беча, као год и из Рима владати може."

К. Цукић, финансие-уедно и благочестия и просвете министар нимало неизостае иза своя два гореописана колеге. Свршивши науке о трошку владе прими се год. 1851 народноекономичне професуре на београдской великой школи, гди се у политичном призреню рѣшителной опозиции антилиберлног министарства Гарашанина придружи. За кратко време видимо, да овай са свим преокренути млади човек са „кнежевом канцеларином управля — видимога као члана дунавске комисие у Бечу, гди е найискреним другом живећег онда тамо кнеза Михаила Обреновића постао. Ова свеза задржи „канцелара" кнеза Карађорђевића и после нѣговог пада год. 1858 у истом званию и код вратившег се год. 1859. у Србию кнеза Милоша. У овом званию постане Цукић год. 1860 гонителѣм слободне пресе у Србии, и од оног доба датира се угнѣтаванѣ слободомишленя у кнежевини Србии. По ступаню садашнѣга кнеза на престо буде Цукић у министарство финансие позван, и на скоро затим за начелника централног места узвишен. (Цукунфт)

Нешто о правопису и езику србском.

I.

Из **Баната**. У поштованом листу вашем од 14. августа 1865 бр. 65. читалисмо кратко известие о свршетку ових дана држане скупштише Матице Србске, у ком примѣчавате, да е ладнокрвност и равнодушност према том заведению овладала; ер невидимо велите све архиереє, архимандрите, проте, и имућние свештенике наше међу члановима тога поштованога друштва, а іоште манѣ наше землѣдржце.

Примѣдба е ваша врло основана; ер кад погледимо како други народи своя литерална дружтва подпомажу, и како у литератури своіой, и од туд у просвештеню, кое е найглавние средство среће и благостаня народног напредую, заиста са сожаленѣм признати морамо, да смо ми Србльи од други народа натраг остали, и да е нуждно и пренуждно за унапредованѣ и усавршенствованѣ литературе, и од туд распростиранѣ просвете народне озбильски се заузети и са свима могућним силама радити.

Ал господине! дозволите ми примѣтити, да кад дублѣ ствари испитамо, узрок те ладнокрвности и равнодушности нетреба тражити у народу и онима, кое сте изволили изрећати, него га по већой части у нашим литератима и тражити и наћи можемо

Место консолидацие, споразумленя и слоге литералне, вальда у целой Европи народа нема, кои е толико подкопан, и тако разделѣн у своіой литератури, као народ србски.

Погледаймо само нашу неслогу у писменима; едни се држе старе свое кирилице, а други одбацую кирилицу и пишу вуковицом. т е. ј ль, — и ови поред свое ј, ль и ањ што већма могу простаче и изопачаваю речи србске, као да онай, кои вуковицу употребляв, баш несме правилно и лепо србски писати, него да мора простачити и кекавчити език свой.

Нипротив тога кирилевци желећи чистоту, правилности, и лепоту езика свог задржати, нећеду изопачене и нагрђене кое какве речи ни да читаю, а камоли употребляваю и пишу.

Они веле да гою свою децу, а ови гою свинѣ, а децу воспитаваю Они найсветие установе називаю заводом, а карилевци веле да у народу србском завод значи проход (изод) abtritt. — Они младеж називаю омладином, а ови кажу, да омладином србльи зову челяд свою т. е. слуге и слушкинѣ, а неки и приплод марвени, као теоце, юнад, ждребад и т. д.

Онима е част die Ehre а чест der Theil., а овима са свим противно чест die Ehre, а част der Theil —

Такових изврнутих и преокренутих речи има више стотина, кое наши реформатори у нову литературу србску, унећу а управо рећи народу намећу с коима у књижеству забуну, међ списательима раздор и несогласие — а у изображеной класи народа особито пак у свештенству негодованѣ и мрзост на такову безместну новост с тим више причиняваю — што народ чисто и лепо србски говори, а нови му списательи речи изврћу и тако сакате, да их разумети неможемо, шта е списатель с овом и оном речию хтео да каже. —

О овой реформи езика србског доста е писано и доказивано у дѣлу под именом, „Обрана езика србског" шта валя, шта ли неваля? шта се може, и шта се неможе примити; ту е наведена опасност, коя целом досадашнѣм књижевству а особито цркви нашой предстои, ако кирилицу одбацимо, а вуковицу примамо; ту е обшта желя изражена, да се чисто и правилно србски пише, како изображени србльи по-дунавски у Србии, Срему, Бачкой и Банату србски говоре; ал да се оканемо оних ново скованих речи, кое у народу нашем или са свим друго значе, него што е списатель мислио, или баш ништа незначе,

Кад све ово досад наведено добро у разсужденѣ узмемо и кад посмотримо начин, коим се та нова реформа уводи, како господа реформатори све оно, што е кирилицом правилно и изображено написано, презиру и исмеяваю; како ту ни филология, ни етимология ни граматика и никакови аргументи и докази невреде, него самовольство влада, по оной пословици „карай майко некарай што знам неперям" т. е. говори ти шта хоћеш, я нећу да чиним што ти кажеш, премда знам да сасвим право имаш; кад велим све то разсудимо, онда морамо до те мисли, и до тог увѣреня доћи, да ту мора каква туђа рука дѣйствовати, коя нас од ки-

рилице — а са тим временом и од црквених књига наших удалити намерава, а да су наши реформатори језика српског само орудие, кои било знанѣм своим било незнанѣм на то иду, да се досадашнѣ књижество наше сарани, а потомство тайним и неосетльивим путем свега оног, што е кирилицом написано, удали, и читанѣ књига наших црковних отешта, и временом немогућним учини.

Све ово разсматраюћи и мерећи слѣдства садашнѣг рада наших литералних реформатора, немоймо се господо! чудитти, зашто се старии, учени, родолюбиви, али и миролюбиви Србльи од свое литературе удалязаю и уклaняю, и што не само, као што рекосте архиерей и свештенство него и остали светски имућнии грађани за нашу литературу мало саучаства имаю, а многи за ню и нећеду да знаду, већ само са сажаленѣм гледе, како се миели језик наш, кои се од Доситеевог времена овамо на неки степен изображеня попео био, у Хаос замотава, и стогодишньи трудови наших списателя уништава, и како књижество наше, место да се подиже и напредуе, натрашке иде.

ДОПИСИ.

⊙ **У Бечу 22. августа.**

И ако іош праве владине намере обелоданѣне нису, ипак влада у нашем министарству іош еднако жива нека дѣлателност, и ми нећемо имати дуго на дѣла изгледати. Односно на персоналиа у министарству се яке промене предузимаю, и люди, кои су из строго старо бирократичне школе, ставляю се у станѣ мира и другима се заменюю, кое граф Белкреди из средине своих поверених бира. — Тако е начелник оделеня бар. Сала и Алтеграф Салм-Райфершайдт поставлѣн у станѣ мира, за коима ће по свой прилици и начелник оделеня Левински слѣдовати. Супрот томе наименован е председник намествичства дворска саветник Шлосер за начелника оделеня

У угарской дворской канцеларии мора други канцелар, тайни саветник Привицер другоме свое место уступити и по свой прилици заменуће га опет Карольи, ер су у Угарской и Ерделю рехабилитираня сада у моди; тако на пр. опажамо у ново именованим великим жупанима, врховним кр. судцима и губерниалним саветницима такове особе, кое су и пре тога ова места заузимали. И тако био би организам чиновника свршен, и сад друго неостае, него на само дѣло прећи.

Што срце жели, то уста исповедаю, каже една стара пословица, зато наилазимо у различним журналима на млогоструче желѣ, кое дотични уредници тиме оживотвораваю, што их као истините, и већ у самом дѣлу започете нове владине мере на свет износе. И ово средство ние баш хрђаво, ер свакояко е подстицанѣ, на кое се може бити овде или онде, гди се штогод ради, призренѣ узети може. Тако пре нигди явише „Народни Листи“ да се нека промена у изборном реду за чешки сабор предузела. Ово нам даде повода, да се у државном министарству о томе известимо, и морам на жалост исподити, да тамо за сада нико іош ништа о томе незна. Но с тиме іош никако ние казано, да преустроенѣ изборног реда у потайна дѣла државног министарства неспада, али ми за сада яко о томе сумнямо, ма да веруемо да граф Белкреди на таково што смерати може.

Друга вѣст, коя по новинама циркулира, та е, да министарство намѣрава, у немачко-славенской половини царевине срезове на форму угарских жупания организирати, и на чело ових по едног од богатих благородних землѣпритяжателя ставити; ово спада такођер к плановима графа Белкреди и оснива се кое на обштинском закону кое пак и на той намери, да се земьи, срезовима и обштинама што већа автономиа даде; и заиста о овом су се већ и саветованя држали, и ми радостно ту мисао поздравлямо, ер желимо, да ово неостане само новинарска верзиа, но да заиста и у живот ступи.

Едва еданпут добисмо и управителя у министарству трговине, и ма да іош за министра трговине праве волѣ нема, то нам е бар и ово мило. Управитель ц. кр. ђенералног консулата у Лондону министериални саветник Шефер нарочито е овамо позват, и с њиме су односни преговори већ започети. Аустриски ђенерални консул у Лондону е бар. Ротшилд, но овай е то само по имену а душа е фактично сам госп. Шефер, муж напредка из найболѣ школе.

Ердељско питанѣ, као што смо явили, решено е, дали на задовольство свию народа, особито Романа и Саса, о том се на жалост яко сумнямо, ер све се чини, као да ћемо скорим превластие Мађара у Ерделю видити. Тога ради устручава се и граф Саса Шмидт, као и митрополит Шагуна, да се плановима Майлата придруже. Ово ће им врло мало хаснити, а може бити, да ће се све на найболѣ окренути, ер ми имамо у министерству повереня, и зато нетреба, да му у послованю какове препоне на пут ставлямо.

Угарска.

„Пест. Лонд“ явля, да е Н. Ц. кр. апост. величество са н. в. решенѣм од 17. о. м. дозволило, да се сва секвестрирана, у посѣду државе и сада наодећа се добра Саве Вуковића са припадаюћим землѣразтеретним светама нѣговой деци, Марии Вуковић удатой за Павлом Ирменьи и сину Гаврилу Вуковићу предаду.

— Граф Іован Палфи поклонио е зоологичкой башти у Пешти 3000 фр и обвезао се да ће у истой еден врло укусан Павилон о свом трошку назидати.

По званичним „Вин. Цту“ наименован е бар. Ладислав Майтењи за великог жупана у Хонтской, а Іосиф Томчањи за великог жупана у Чонградской жупании. Кр. Комесар у Неоградской жупании граф Карл Дежефи поставлѣн е привремено у станѣ мира, коіом е приликом наслов и карактер саветника наместничког получио.

— Из железници између Сирига и Оросламоша догодила се ноћу од 23. о. м. нека незгода: „Пред влаком бр. 4. изчупали су неки непознати зликовци између Сирига и Оросламоша едну шину, у слѣд чега машина, и шест вагона изклизну. Од путника ние нико повређен, само се управитель Локомотиве нешто мало згруво. Штета е незнатна, осим што ће влак 6. сати дангубити. Стражара 374. коя се на далеко од овога места наоди, похарана е.

Троедна кралѣвина.

Главна скупштина вараждинске жупание заказана е на дан 14 Септембра. — Воене ексекуции за изтериваванѣ пореза у млогим су предѣлима Хрватске систиране. — „Домобран“ дознае из поузданог извора, да е земальска финансиална власт хрватско-славенске окружне финансиалне власти едном окружницом упутила, да при истериваню порезних остатака с найзећом штедньом поступаю.

— За хрватког дворског канцелара каже „Остд. Пошта“: Хеленбах е, кога Мађари желе, одвећ велики партаиста, да би на чело владе поставлѣн бити могао. Због тога се држи, да ће се владика Штосмаер за евентуелног наследника Мажуранића наместити.

— Бивши велики бележник загребачке жупание бар. Кушлян, милошћу е царском рехабилитиран.

— Іосиф Мушкатовић поставлѣн е за професора новѣстнице на семеништу ђаковачком.

— Лепоглавски Казненици починю немировати, чега ради изаслан е тамо на истрагу жуп. администратор Погледић.

Ердель.

Сви су изгледи за то, да ће се срдельски сабор скорим сазвати. — Н Величество позвало е к себи пре одлазка у Ишл госп. дворског канцелара и графа Естерхазию, од куд се заключуе, да су односна писмена или већ санкционирата, или да ће ово дана санкционирата бити. И наименованя великих жупана у Ерделю могу за доказ служити, да се сазиванѣ сабора приближило.

„Н. Ф. П.“ дознае, да ће овай сабор Фмл граф Кревиле отворити, уком ће барон Кемень председавати.

„Дебате“ нада се, да ће се Романи и Саси склонити и саборским саветованьма о Унии учествовати.

Н Величество дозволилое, да привр. врховни кр. судац Грегор Белди у столици араньошкой, а Антон Мико у столици Чик, тако исто бивши привр. губерниални саветници бар. Доминик Кемень и Алексие Нађ на ново у службу ступити могу.

— „Н. Ф. П.“ саобштава, да е граф сикулски Конрад Шмидт Н. Величеству еден на уставно питанѣ Ерделя односећи се Меморандум поднео, у ком се строго уставно рѣшенѣ овога препоручуе.

— Митрополит Шагуна повратио се ових дана из Беча у Ердель.

„Остд. Пошта“ дознае, да су воће Романа у едной скупштини заключили, да на изборима за сабор не учествую, а „Крон. Нов.“ орган Саса захтева, да се народна скупштина сазове и да се са гласовима из трговачког и занатлиског сталежа умложи, како би се о заедничком држаню на спрам предстоећи ствари споразумети могли. Говори се, да се и у оним саским окружиима, коя се иначе за Мађаре яко заузимаю, нека сумниченя о вотираню за Унию позвлюю ако закони од год. 1848 у обште неревидираю се, и са захтѣвима државног единства и интегритета, као и са обдржанѣм уставног станя за целокупну монархию у склад довели се неби.

Романия.

Из Букурешта пишу „А. А. Цт“: Са молдавской-галичке границе, из Михалена, стигао е глас, да кнежева влада све пакете аустриске поште; кое ова из Лемберга у Молдаву доноси, отвара, неизузимаюћи ни оне пакете, у коима се званичне аустриске депеше налазе. Несматраюћи на ову очевидну незаконитост и повреду права, за царску е владу и то нека морална увреда, код влада Молдово-Влашка сумня, да ће ова у званичним пакетима и раздражльива какова писмена одправляти, ер другачие недасе то самовольно и незаконо поступанѣ романске владе толковати.

Приослано*)

В. Кикинда. Внимателним сам учинѣн у „Напредку“ под бр. 62 и 65 на ону пресну Лаж, коя се мене и мое породице тиче, — и коя е слѣдуюћи речма у истом Листу штампана: — „— и шта ће мо рећи, кад пре неку неделю десисе тай случай, да е синовица еднога „од банатских“ „Српских владика, кћи знамените едне породице српске у Банату, оставила веру праотаца своих и пришлае у туђу, те се удала за туђина еднога!“ — тако е и далѣ лажлйве измишлiотине од Лажлйвог дописника примио, те их за вредне нашао Српской публики до знаня донети; Лажи са клеветом и увредом туђе чести би доста било и еданпут чрез Новине публицирати, а не едно па исто и по други пут! — мора да се особито Напредку баш то допало, да против мое породице блювотине повторава.

Я ово опровргавам из тога узрока, што се явне Лажи несмею трпити, — и што се тим Чест вређа.

Моя се кћи $^{2}|_{14}$ Августа о. год. венчала на добру „Сечену“ у крашовской међи, са Бароном Барко, и ніе свою веру оставила, а іоште манѣ у туђу прешла зато, што ніе имала узрока то чинити. —

Овим би се іоште више могло против Гаденя и такови Измишлiотина наводити, — но неналазим за вредно што друго чинити, него само то примѣтити, дае Напредак у листу Бр. 62. и 65. пресну Лаж штампао! а Уредник истог листа акое момак од мейдана, као што мора бити и дописник, нека изиће іавно пред Публику са вѣроятним доказима на видик; — и акое врстан нека явно Лажу именуе, и нека чест свою, и свога Листа опере, ербое то моя едина желя! а за будуће советуем Уреднику Листа „Напредка“, да се добро на ум узме, штаће у Лист примати, зашто ће тим пре на зло наићи, што се усуђуе чест едне породице дирати, кое пак ніе слободно.

Хр. Кенђелац.

*) За ове чланке неодговара уредничество.

ПОЗИВ

у ванредну главну скупштину и у сѣдницу књижевног оделеня „Матице Српске.“

Сва гг. чланови „Матице Српске“ позиваю се овим у ванредну явну главну скупштину, коя ће се 9. (21.) септембра о. г. у 9 сати пре подне одпочети; а чланови књижевног оделеня позиваю се уедно у сѣдницу истог оделеня, коя ће се 8. (20.) септембра о. г. у 4 сата по подне држати.

Главни е предмет: кандидация питомаца за два упразнѣна места у заклади пок. Нестора Деметровића.

У Новоме Саду 24. августа 1865.

Председник „Матице Српске“
Платон Атанацковић,
Епископ.

НАЙНОВИЕ.

Беч 25. августа. Ердељски сазивни рескрипт већ е санкционират, и мисли се, да ће се 29. о. м. публицирати. — Сазивно писмо за угарски сабор публицираће се 12 септембера.

— По „Пест. Лойду“ потврђую се оне вѣсти, да ће землѣ с оне стране Литаве на форму угарски жупания поделѣне бити. Ове жупание звалеби се у немачким провинциjама Гауе, у славенским Околь у галичким Окренг и т. д. управительи ових биралиби се, и круна би их потврђивала.

— У министарству правосудства чине се припреме за велике реформе: одклонѣне лихвеног патента укиданѣ казни у ланцима, ограниченѣ уплива полицайног на пресу, уређенѣ положая судаца, слободно упражняванѣ адвокациe, реорганизация нотариата и т. д.

„Народ“ дознае из поузданог извора, да е кнезу Шварценбергу наместничество у Чешкой нуђено.

Пешта 25. августа. Угарска двор. канцелария издала е на угар. наместничко вѣће едан однис у смотреню општинских управа, у ком га позива, да у кратком року један нацрт упутства изради, кои ће дотле, док се путем законодавства у обзиру овом друго уређенѣ ведонесе, као норма служити моћи, будући да садашнѣ устройство отачствених општина силно захтева, да се њиово послованѣ што пре уреди. Кр. наместничко вѣће уедно е упућено, да управительима жупания и пре тога строги надзор над руковаием општинског иметка, прегледанѣ општинских рачуна и порезиванѣ њиових додатака препоручи.

Загреб 22 августа. Кр. наместничко вѣће уступило е оно извѣстие, кое е судац загребачке жупание у смотреню воене ексекуции при изтериваню пороза поднео, тамошнѣм финансиалном равнателству на уредованѣ. Ради изтраге у овой ствари одређен е први тамошњи финанс. саветник; услѣд ове изтраге већ е у оним предѣлима воена ексекуциа систрана.

Задар 18 августа. У слѣдству са оним жалостним догађайма у Книну, Дернишу и Станьи предузета су код саборских посланика г. Данила и Дра Мих. Клаића, далѣ код Дра Іосифа Пастровића и код уредника „Национале", и на последку код Дра Монти у Книну строга кућна преметаня.

Инспрук. 22 августа. Тврдиня Куфштайн, коя е досада за казнени завод употреблявана, сада е као такова из финансиалне штеднѣ укинута.

ТРГОВИНА.

ПЕШТА 25 августа. Падаюћа цена ране учинила е, те су спекуланти неколико уговора за шеницу учинили, а и за извоз достае покуповано. Супрот овоме консументи су се яко узтезали и врло су мало ране куповалли; воля е нешто оладнила, и тек да су се могле нотиране цене постићи. Продало се 3000 мер. прве сорте потиске шенице 89—90 фунти теж. по 3 фор. 30 нов. 2000 мерова исте робе 88—90 фунти теж. по 3 фор. 27 и по нов. 1700 мерова 88—89 фунти теж. по 3 фор. 22 фор. нов. и то све за готове новце. Наполица се у цени при умереном промету одржала. Продато е 1400 мерова старе 80 фунти теж. по 1 фор. 90 нов. и 600 мерова нове 80—81 фунти теж. по 2 фор. 2 и по нов. за готове новце. — Ечам и зоб непролазе никако; — Кукуруз врло лагано, продато е 1100 мерова. банатског по 1 ф. 80 н. за готове новце.

Свиньска пияца. Прошле оне неделѣ дотерано е до 1645 комада баконьски свиня. Продато е 2350 комада по 22—24 и по нов. фунта. Тежка роба слабо се тражила, берлински купци узтежу се због тога, што іош доста непотрошеног еспапа имаю.

Рогате марве дотерано е на недельни вашар врло млого и продато е до 5709 комада, и то: 2995 комада волова од 70 до 312 ф. 708 комада крава од 60 до 130 ф. пар, 76 комада музара од 54—125 ф. комад, 205 јуница од 26—68 ф. 225 комада теоца од 18—32 ф. 7500 комада оваца од 6—12 ф. пар. Говеђина 16 ф. 50—18 ф. 75 новчића цента.

Осек 23 августа. Наша обртничка одношеня іош никако да се на болѣ окрену, и зато и немамо што позитивно явити. Трговачки се свет данас поглавито са шишаркама бави, и я ћу вам, док се са пута, кога скорим у неком послу предузети морам, како о рдсултату ових, тако и о шљивама, меду и кокурузу явити.

Пожун 24 августа. На житной пияци продато е преко 3000 мерова шанице по 2 ф. 40 новчића—3 ф. 50 новчића, 1200 мерова наполице по 1 ф. 50 новчића—2 ф. 45 новчића, 2700 мерова ечма по 1 ф. 10—2 ф. 20 нов. 800 мерова зоби по 1 ф. 5—1 ф. 55 новчића, 200 мерова кокаруза по 2 ф. 12 нов.

Бечка берза од 27. августа.

Сребро — — — — — — — —	107. 50
Дукати — — — — — — — —	5. 18

ЛУТРИЯ.

Темишварска од 2. септемб. рим.	3.	84.	63.	87.	58.
Будимска од 6 септем. римск.	89.	5.	37.	84.	2.

Станѣ воде на Дунаву.

Нови Сад 25 авг. 9 стопа 1 пал. Опада
Пешта 23 авг. 6 стопе 9 пал. Опада

ОПОМЕНА

ЗА ПИТОМЦЕ ТЕКЕЛИНОГ ЗАВЕДЕНИЯ.

У смислу заключеня управляюћег одбора Матице Српске овим се опоминю сви питомци Текелиног заведения, да при поласку своме од куће найманѣ два яка дольна чаршава, три пешкира и едан застирач на кревет са собом понети не пропусте.

У Новоме Саду 18. Августа 1865.

Подпредседник „Матице Српске"
Стеван Брановачки, с. р.

ОГЛАСИ.

Обява.

Овдашнѣ новосадско свештенство издае свою орађу на Мртвальошу лежећу из 43 и трифрталья ланаца состоећу се землю, на едну или више година под аренду. Лицитация држаћесе у Неделю 29. Августа 1865. у Црквеной Соборной кући у 3 сата после подне. 59—1—3

Стечай.

У мѣсту Калазу, у Будимском Протопресвитерату, упразнѣнае учительска штациа, с коіом е скопчана слѣдуюћа плата: 268 ф. готова новца, 4. хвата дрва за потребу учителя и школе, 4. мерова наполице, два парчета землѣ, слободно обиталиште у школи.

Сатечници, кои желе штацию ову добити, имаю молбенице свое, подкрѣплѣне са крштеним писмом и Свидѣтелствама свршени наука и моралног и политическог свог поведения, найдалѣ до 20. Септембера о 2. Консисториуму овом поднети.

У Сентандреи 22. Августа 1865.

Консисториум восточне цркве
60—1—3 диецезе будимске.

Стечай.

Настоећим распиеуесе стечай до 30 септембра 1865 на слѣдуюће учительске штацие:

1. На Парачку — снабдевену са годишньом платом од 100 фор. а. вр. 20 кибльи жита, 20 кибльи кукуруза, 6 хвати дрва, и свободног стана. —

2. На Ченейску — снабдевену са годишньом платом од 84 фор. а. вр., 4 ланца ораће землѣ, по ланца ливаде, едан четврт башће, 40 кибльи жита, 10 к. кукуруза, 40 фунти соли, 12 фунти свећа, 2 хвата дрва и

Дакле сви они кои желе ма кою од ти стация получити, и имаду своя са крштеним писмом, са сведочанством эврху свршени наука, сврху досадашнѣг учителствованя и сврху моралног и политичног свог поведеня снабдевена прошеня овамо поднети.

Из конзисториялно школске седнице у Темишвару 17 августа 1865 држане. 61—1—3

Стечай

на два упразднѣна места из закладе Нестора Демешровића.

Из закладе Нестора Деметровића овим се отвара стечай на два упразднѣна места, и то на едно место са 200 ф. а вр. годишнѣ стипендие за ученике из веће гимназие и политехнике, а на друго са 250 фор. а. вр. годишнѣ стипендие за слушателѣ православних и виших воених наука.

Ко е рад да за коюгод од тих стипендия моли, треба да докаже, да е православан Србин, да е доброг и примерног владаня, да е сиромах, да е изврстан у наукама и да свою молбеницу „Матици Српской" у Новоме Саду поднесе и да уз ню ове исправе приложи:

1. Сведочанства од последня два школска течая.

2. Вере достойну од дотичне жупаниске власти, магистрата или другог каквог явног звания издану сведочбу, коя ће ясно показати станѣ просителѣвих родителя, као и то колико іош деце осим нѣга имаю.

3. Лекарску сведочбу да е проситель здрав и да су кравие богинѣ у свое време на нѣга накаламлѣне.

Молбенице, кое не буду по овом пропису устроене, неће се моћи уважити.

Сродници основателѣви и ученици родом из Вел. Бечкерека имаю првенство.

Изрично се дае на знанѣ, да по вишим наредбама не сме ни едан ученик два или више стипендия уживати у едно исто време.

Рок стечаю трае до 7 (19) септембра о. г.

У Новом саду 18. августа 1865.

Председник „Матице Српске"
Платон Атанацковић
епископ.

А. Хаџић с. р.
57—2—3 секретар.

Стечаи.

1. У селу Чобанцу, у Будимском Протопресвитерату, празна е учительска штация, с коіом е скопчана годишня плата одъ 100 ф., 20 мерова наполице, 4 хвата тврди дрва за грeянѣ школе и потребу учителя, и едно јутро ораће землѣ са баштом и слободним станом.

2. У предградию Сентандрейском, Сбегу, упразднѣна е учительска штация, с коіом е скопчана учительска плата одъ 105 ф. готови новаца, 2 јутра ораће землѣ 4 хвата дрва и 5 акова вина.

Проситель, кои желе ове штацие добити, имаю прошенія своя, подкреплѣна са крштеним писмом, и свидѣтелствама сврху свршени прописани за учителѣ наука, моралног и политичног поведеня и досадашнѣ свое службе консисториуму овом до 20 Септемвра о. г. поднети.

У Сентандреи, 18 Августа 1865.

Консисториум православно
56—2—3 Восточне цркве диецезе Будимске.

Гимназиални позив,

на катедру српског и немачког, а од части и латинског езика у нижим разредима велике гимназие Карловачке с годишньом платом од 600 ф. а. вр. Надлежно устроена прошения прима високи Патронат Гимназие до 10 (22) септембра ове године. У Карловци 18 августа 1865. Ч 64.

По вишем налогу.
Іов. Пантелић,
55—2—2 гимн. управитель.

Стечай.

У гл. вной срб. мушкой школи од 4 разреда у Н. Саду упразднѣно е едно учительско место са 500 фор. а. вр. годишнѣ плате. За попунити ово место разписуе се овим стечай до мале госпоине о. г.

Просителѣи имаю у своіой молби управлѣной на ниженазначену општину приключити сведочбе о своіой за ове разреде нужной способности и сведочбе о свом безприкорном моралном и политичном поведеню.

Из седнице срб. православне општине држане у Н. Саду 15 августа 1865 бр. 126.

Председник општине сенатор
52—3—3 Г. Ползовић.

Стечай

на упразнѣно место актуара и контролора „Матице Српске."

При „Матици Српской" остало е место актуара и контролора упразнѣно на кое се овим отвара стечай.

Са оба ова споена звания скопчана е годишня плата од 420 фр. а. вр.

Дужност е актуара у одборним седницама записник водити, целу кореспонденцию обавлати, и архиву друштва у добром реду држати, а од контролора се захтева, да е вешт књиговодству и да е у станю положити кауцию од 315 фр. а. вр.

Просителѣи имаю у своим молбеницама о свршеним наукама, о досадашнѣм заниманю, о моралном владаню и о своіой за искано звание способности нуждне исправе и доказе приложити.

За оба ова за сад споена звания иште се знанѣ српског, немачког или мађарског езика. Ко зна іош и латински ићи ће му то у препоруку.

Рок стечаю трае четири неделѣ од дана, када овай оглас у новинама по трећи пут печатан изађе.

Из главне скупштине „Матице Српске" држане у Новоме Саду 10 (22) и 11 (23) августа 1865.

Подпредседник „Матице Српске"
Стеван Брановачки с. р.

А. Хаџић с. р.
58—2—3 секретар.

Стечай.

Срб. православна општина отвара стечай на годишњи штипендиум од 126 фор. а. в. кои се из „завештания Стефана Николића" издае.

Просителѣи имаю доказати добар успѣх у наукама, добро владанѣ и да су сиромаси. Рођаци основателя имаю на овай штипендиум првенство.

Рок стечаю излази о малой госпоини о. г.

Из седнице срб. православне општине држане у Н. Саду 15. августа 1865. бр. 127.

Председник општине сенатор
53—3—3 Г. Ползовић.

Стечай.

Србска православна новосадска општина као руководатель закладе Луке Миланковића отвара стечай на штипендиум од годишњи 500 фор. а. в. за ученике реалних школа.

Сваки проситель има своіой молбеници приключити:

1. крштено писмо коим ће доказати да е Србин православне вере,

2. сведочбу од дотичне власти о станю иманя просителѣвих родителя.

3. сведочбу лѣкарску да е здрава састава.

4. школске сведочбе од последня два течая,

Молбенице кое нису са прописаним сведочбама снабдѣвене, неће се уважити.

По вольи основателя имаю новосадски синови првенство на речени штипендиум.

Рок стечаю излази о малой госпоини о. г.

Из седнице срб. православне општине држане у Н. Саду 15. августа 1865. бр. 133.

Председник општине сенатор.
54—3—3 Г. Ползовић.

Alle Gattungen

Feuer-Spritzen,

Gartenspritzen, Feuerlöschrequisiten, Hausbrunnen, Saug-, Druck-, Wein-, Bier- Schafwasch-, Wiesenbewässerungs- und Mistjauchpumpen, Weinpressen, Weintraubenquetschen, Eisendrehbänke, Decimal- und Centimalwaagen,

sind vorräthig in der Maschinenfabrik von

J. B. HOFFMANN.

Tabakgasse Nr. 11 in Pest,

welche seit 15 Jahren Feuerspritzen, Pumpwerke und Decimalwaagen erzeugt, solche auch bei den Ausstellungen mit den großen silbernen Medaillen beehrt wurden.

Preise der Spritzen bis 3 Eimer, Handkarren,

Eimer Inhalt	0	1	2	3
Preise in fl. ö. W.	25	60	80	150

Von 6 bis 12 Eimer 2 Wagenspritze.

Eimer Inhalt	6	8	10	12
Preise in fl. ö. W.	450	500	800	1000

Preise der gesetzlichen und sehr soliden Decimalwaagen.

Kraft in Zentner	1/2	1	2	3	5	8	10	15	25	40
Ohne Gewicht fl. ö. W.	14	16	18	21	25	30	37	46	60	70
Mit Gewicht fl. ö. W.	15	18	21	25	32	40	48	60	86	122

Preise der Hausbrunnen aus Gußeisen gewöhnlicher Art

Brunnentiefe in Klaftern	1	2	3	4	5	6
p. kompletten Brunnen fl. ö. W.	55	65	75	85	95	105.

Ausführliche Preiskourante mit Abbildungen sind im „Képes Naptár" und im „Pester Lloyd-Kalender" zu finden und werden auf Verlangen auch eingesendet (17—33—21.)

Уредник и издаватель Петар Никовић.

Брзотиском Игнята Фукса у Новоме Саду.